

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **Ing. V. Z.**, zastoupeného Mgr. Benjaminem Zollmannem, advokátem se sídlem Praha 1, Na Florenci 35, proti žalovanému **Odvolačímú finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2014, č. j. 9 Af 47/2010 - 63, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze napadeným rozsudkem ze dne 22. 1. 2014, č. j. 9 Af 47/2010 - 63, zamítl žalobu, kterou žalobce brojil proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. město Prahu ze dne 23. 8. 2010, č. j. 10282/10-1100-102079 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Tento rozsudek napadá žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, s jejímž podáním spojil také návrh na přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 107 s. ř. s. Jako důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že pokud by bylo rozhodnutí žalovaného uplatněno, způsobilo by jemu i jeho rodině nepřekonatelnou ekonomickou a sociální újmu, neboť jako důchodce nedisponuje prostředky potřebnými k úhradě dodatečně vyměřené daňové povinnosti ve výši 766.267 Kč.

Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku, s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012 - 114, a ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>), uvedl, že institut odkladného účinku je svou povahou mimořádný a nachází prostor pro aplikaci pouze tam, kde stěžovatel svůj návrh doloží dostatečnými a hodnověrnými důkazy. Navrhovatel musí zejména prokázat, že mu neprodleným výkonem rozhodnutí hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. V nyní posuzované věci by měl být

takový návrh zamítnut, neboť pouhé obecné tvrzení stěžovatele, že jako důchodce nemá finanční prostředky na úhradu dodatečně vyměřené daně, nemá valnou vypovídací hodnotu. Stěžovatel žádným způsobem nedokládá své celkové příjmy a v úvahu bere pouze příjem z důchodu; nadto blíže nespecifikuje (a nedokládá) ani svou majetkovou situaci, ani to, jaká újma by mu vznikla. Na základě takto formulovaného návrhu proto nelze mít za prokázané, že stěžovateli hrozí nepoměrně větší újma, než jaká může vzniknout jiným osobám, pokud by odkladný účinek kasační stížnosti přiznán byl. Kromě toho by se v daném případě mohlo přiznání odkladného účinku dotknout veřejného zájmu státu a společnosti na řádném a včasném výběru vyměřených daňových povinností.

Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě naplněny.

Úvodem je třeba předeslat, že institut odkladného účinku má mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není totiž řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského (zde městského) soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tyto důsledky pak z povahy věci dopadají i na správní rozhodnutí, proti němuž žaloba směřovala. Tento postup proto musí být vyhrazen pro výjimečné případy.

Podle nyní účinného znění ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na straně jedné hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hlediska druhého. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li, že újma stěžovatele, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku žaloby, by byla nepoměrně větší případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno, a vyloučí-li současně kolizi odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy do jisté míry subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese v tomto směru břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení, a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má. Toto břemeno, jak vyplývá z žádosti o přiznání odkladného účinku, však stěžovatel neunesl, neboť důvody vzniku újmy v kasační stížnosti zdejšímu soudu nepředestřel v dostatečně konkrétní rovině.

pokračování

Podle ustálené judikatury zdejšího soudu platí, že hrozbu *nepoměrně větší újmy* musí stěžovatel dostatečně určitě tvrdit a rovněž náležitě doložit, a to s ohledem na dispoziční zásadu, která celé řízení o kasační stížnosti ovládá (srov. usnesení ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 – 74). Při vědomí dispoziční zásady tedy platí, že kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či prokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Již samotná žádost o přiznání odkladného účinku proto musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy. Stěžovatel se nicméně v kasační stížnosti omezil pouze na konstatování, že jako důchodce nemá dostatečné finanční prostředky na zaplacení doměřené daně z příjmů a že okamžitým nastoupením účinků rozhodnutí žalovaného by on i jeho rodina utrpěli nepřekonatelnou ekonomickou a sociální újmu. Žádné důkazy na podporu svých tvrzení však nedoložil a z ničeho není patrné, v čem konkrétně by tato „*nepřekonatelná ekonomická a sociální újma*“ měla spočívat, tj. k jakému negativnímu zásahu do majetkové sféry stěžovatele by v konečném důsledku mělo dojít. Už vůbec pak není zřejmé, v čem je tato hrozící újma větší než ta, která by mohla vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám. Ustanovení § 73 s. ř. s. přitom neukládá Nejvyššímu správnímu soudu povinnost vyzývat stěžovatele k doplnění nedostatečně nekonkrétního a důkazy nepodloženého návrhu na přiznání odkladného účinku, jako je tomu v případech podobnými deficitem zatížené kasační stížnosti (srov. § 106 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud proto k poměrům stěžovatele, jež mají být zatíženy „*nepřekonatelnou ekonomickou a sociální újmu*“, nad rámec výše uvedeného pouze dodává, že jakkoli vnímá a chápe, že povinnost jednorázové úhrady částky přesahující 700 000 Kč pociťuje běžná nepodnikající fyzická osoba, pobírající dávku ze systému důchodového zabezpečení, bezesporu jako výrazně zatěžující její majetkovou a sociální sféru, v daném konkrétním případě nelze přehlédnout, že doměřená daňová povinnost vznikla v souvislosti s dřívější, ne příliš vzdálenou, podnikatelskou činností stěžovatele jakožto soudního znalce. V kontextu úrovně peněžních toků v rámci této podnikatelské činnosti tak, jak byly popsány ve zprávě o daňové kontrole ze dne 3. 2. 2010, č. j. 22539/10/001931101370, se potom částka doměřené daně nejeví být v extrémním nepoměru k příjmům, jako by tomu mohlo být u osoby odkázané výlučně na dávky důchodového pojištění. I pokud by soud připustil, že stěžovatel v současnosti již nepodniká (což ovšem výslovně netvrdí) a nenakládá tak nad rámec důchodu také příjmem z této činnosti, není důvod se domnívat, že nedisponuje úsporami či rezervami, z nichž by byl schopen dlužnou daňovou povinnost uhradit. I kdyby měl stěžovatel v současné době příjmy toliko z důchodu, při zohlednění okolností projednávaného případu není důvod automaticky zaujmout postoj, že by měl být stran svých závazků vzniklých vůči státnímu rozpočtu z titulu podnikání (ať již stále trvajících, nebo již ukončeného) zvýhodněn oproti jiným podnikajícím fyzickým osobám; i ty přirozeně musí při své činnosti počítat a vyrovnat se nejen s pravidelnými a předvídatelnými, ale i s mimořádnými daňovými povinnostmi vůči státu. Navazuje-li proto doměřená daňová povinnost na dřívější podnikatelskou aktivitu stěžovatele, tím spíše nelze ustoupit z požadavku, aby to byl právě on, kdo ponese a především unese břemeno tvrzení a důkazní o své stávající příjmové a majetkové situaci, odlišuje-li se výrazně od té, která u něj panovala v roce 2007. Jinými slovy, nedostatečná konkretizace potenciálních negativních dopadů vymahatelné daňové pohledávky státu do majetkové sféry stěžovatele jde, s ohledem na specifické okolnosti souzené věci, jednoznačně k jeho tíži.

Jelikož tedy stěžovatel neprokázal existenci jedné z kumulativních podmínek předpokládaných ustanovením § 73 odst. 2 s. ř. s., tj. že by mu v důsledku výkonu či jiných právních následků napadeného rozhodnutí mohla vzniknout nenahraditelná újma, nezabýval se zdejší soud ani dalšími podmínkami pro přiznání odkladného účinku (neexistencí kolize rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s veřejným zájmem).

Z výše uvedených důvodů proto zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2014

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu